

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1482

av **Erik Ottoson (M)**

Insatser mot hedersförtryck

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör agera för att ansvariga myndigheter får de verktyg och direktiv som krävs för att samhället ska kunna garantera alla kvinnor deras vardagliga frihet, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till uppsökande verksamhet där man säkerställer att ingen, oavsett om man mottar försörjningsstöd eller ej, på något sätt begränsas i sin frihet att delta i samhället fullt ut, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över åldersgränsen för kommunernas uppföljningsansvar för ungdomar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta kraftåtgärder mot de som utövar hedersförtryck eller annat frihetsbegränsande förtryck gentemot någon annan människa, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utanförskapet är en av det svenska samhällets absolut största utmaningar. Många som är bosatta i Sverige har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, i det svenska sociala livet och att göra sin röst hörd i det allmänna rummet. Det är viktigt att minnas att denna grupp inte är en homogen skara människor utan en mycket varierande samling personer med olika erfarenheter, förutsättningar, värderingar, styrkor och svagheter. Samhällets åtgärder för att minska utanförskapet måste reflektera denna heterogena grupps olika förutsättningar och utgångspunkter. I den mån samhället misslyckas med att se individernas olikheter kommer sannolikt de åtgärder man genomför inte vara så verkningsfulla som de skulle kunnat vara om individen låtit stå i centrum.

Många förslag har lagts från olika håll för hur man med drivkrafter ska kunna skapa en väg in i det svenska samhällslivet för de som befinner sig i utanförskap. Dessa åtgärder är avgörande för en stor andel av de som befinner sig i utanförskap men träffar

bäst de som har relativt låga trösklar för att övergå i arbete eller annan försörjning. Åtgärder i form av incitament är också lättast att införa för att skapa drivkrafter till arbete men svårare att utforma för att skapa en social integration eller ett aktivt samhällsdeltagande. De tre aspekterna är inte av varandra oberoende men har heller inte ett linjärt samband. Denna motion tar sitt fokus i de två senare aspekterna av utanförskapet och föreslår åtgärder för att komma tillrätta med dessa.

Till den dag man är 21 år gammal så har kommunen ett ansvar att säkerställa att man har någon form av sysselsättning antingen i form av arbete, utbildning eller annan daglig aktivitet. Detta är oerhört viktigt för många unga som riskerar att efter skolan hamna i ett självpåtaget utanförskap och därmed inte komma ut i arbete eller delta i det svenska samhällslivet. Många kommuner har idag ett bra arbete med dessa ungdomar som också leder till goda resultat. Det finns dock ett problem med att ansvaret att följa upp dessa ungdomar slutar vid 21 års ålder. Därför måste åldersgränsen för kommunernas uppföljningsansvar ses över för att bättre motsvara de behov som idag finns av stöd till personer som riskerar att falla utanför samhället.

Rätten till ens egen kropp, rätten att röra sig fritt och vara huvudpersonen i sitt eget liv är av få ifrågasatt. I Sverige idag finns dock en allt för stor grupp kvinnor, och andra, som får se sin frihet kraftigt begränsad. Ofta av en manlig släkting eller make som påtvingar kraftiga begränsningar kring hur man som kvinna får röra sig i det allmänna rummet, regler för kläder, kontakter med främlingar, kontakter med svenska myndigheter och andra som av mannen inte anses vara lämpliga. Detta är inte förenligt med det som vi i Sverige anser är var persons grundläggande frihet. Resultatet av denna sorts behandling blir ofta isolering och nära nog oöverstiglig segregation. Detta är en sorts utanförskap som kräver kraftfulla åtgärder från det svenska samhället om den ska brytas, inte bara för de kvinnor och i viss mån även män som blir förtryckta utan även kraftåtgärder mot de som förtrycker.

Allt för ofta är vi som land för fega inför det som upplevs som kulturella skillnader och religiösa uttryck. Rätten till sin kultur och rätten att utöva sin tro är oerhört viktiga delar av ett demokratiskt statskick så som det svenska men får aldrig gå så långt så att våra grundläggande mänskliga fri- och rättigheter kränks. Signalen från det svenska samhället måste därför på alla nivåer vara entydig och kraftfull: Det är inte tillåtet att kränka andra människor och de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna är en förutsättning för att man ska kunna uppfylla sina samhällsliga skyldigheter så som att komma i arbete och bidra till vår gemensamma välfärd.

Därför bör regeringen skyndsamt agera för att ansvariga myndigheter får de verktyg och direktiv som krävs för att samhället ska kunna garantera dessa kvinnor deras vardagliga frihet. Regeringen bör även ta initiativ till uppsökande verksamhet där man säkerställer att ingen, oavsett om man mottar försörjningsstöd eller ej, på något sätt begränsas i sin frihet att delta i samhället fullt ut. För dessa personer med påtvingade begränsningar krävs mer än drivkrafter till arbete. De behöver hjälp och stöd att ta sig ur ofta mycket omfattande beroendeställningar gentemot andra personer som påtvingar dessa frihetsbegränsningar. Förövarna måste hållas ansvariga för sitt agerande och lagföras enligt svensk rätt.

